

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.02.2014 г.

Вестник Труд

✓ Шефът на НОИ Бисер Петков: Очаквам наплив от кандидати за пенсия

С управителя на НОИ БИСЕР ПЕТКОВ разговаря МИШЕЛ ГУТСУЗЯН

- Г-н Петков, през повечето месеци на 2013 г. НСИ отчиташе дефлация. Няма ли това да изиграе лоша шега на увеличението на пенсиите от 1 юли?

- Според Кодекса за социално осигуряване (КСО) от 1 юли всички пенсии трябва да се индексират с коефициент, равен на сбора от 50% от ръста на средния осигурителен доход и 50% от инфлацията за предходната година. Отчетеният от НСИ средногодишен индекс на потребителските цени за 2013 г. е 0,4% и е по-нисък от прогнозния. Не очакваме ръстът на средния осигурителен доход, който ще стане известен в средата на февруари, да бъде по-висок от планирания, за да може да компенсира изоставането в темпа на инфлация. Затова вероятно точният размер на индекса за осъвременяване на пенсиите ще е по-малък от заложените в бюджета 3%. В КСО е предвидено индексирането на пенсиите да става с решение на Надзорния съвет на НОИ. Без да се ангажирам с решението му, считам за възможно пенсиите да се увеличат с предвидените 3%, тъй като необходимите средства за това са осигурени в бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2014 г.

- С колко ще се увеличи средната пенсия?

- За 2013 г. средната пенсия е 293,96 лв. Планираният размер за 2014 г. е 307,64 лв. Това прави номинален ръст от 4,7%, който ще изпревари инфлацията. Само в резултат на индексирането от 1 юли пенсиите ще се увеличат средно с около 9 лв. Но нарастването ще се формира не само от индексирането от тази дата, но и от целогодишното действие на миналогодишното осъвременяване на пенсиите от 1 април, както и от това, че новите пенсии обичайно са по-високи от прекратените заради повишаването на средния осигурителен доход.

- Какъв според вас е най-справедливият вариант за увеличаването на пенсионната възраст?

- Първият критерий за справедливост е намирането на точния баланс между поколенията, защото при разходопокривните системи, каквато е нашата, пенсиите на сегашните пенсионери се плащат от осигуровките на по-младите. Евентуалното повишаване на пенсионната възраст не би трябвало да се разглежда в ущърб на възрастните. От друга страна, по-продължителното оставане на пазара на труда не трябва да създава пречки пред намирането на работа от младите. Решението не трябва да застрашава финансовата устойчивост на пенсионната система. Друг важен критерий е запазването и по възможност - повишаването на адекватността на пенсиите. При нарастващата продължителност на живота това не би могло да се гарантира без повишаване на пенсионната възраст, при положение че не искаме да натоварваме обществото с прекалено големи разходи за пенсии. Решението за пенсионната възраст трябва да отчита демографския натиск върху пенсионната система. В България средната продължителност на живота е най-ниска в ЕС, но имаме най-голям дял застаряващо население и неблагоприятно променящо се съотношение между населението в активна и в пенсионна възраст. В експертните среди се очертава принципно съгласие пенсионната възраст да се обвърже с продължителността на живота след навършване на пенсионна възраст. За да бъде работещо и точно това решение, трябва да се намерят отговори на много въпроси: откога, за какви периоди и как ще се прилага този подход. Важен е и въпросът ще се върви ли към изравняване на пенсионната възраст за мъже и жени. България е единствената страна в ЕС, където законодателно този въпрос все още не е решен.

- Няма ли опасност дефицитът в бюджета на ДОО за 2014 г. да бъде над планираните 1,985 млрд. лв.? Депутатите замразиха нарастването на възрастта за категорията работници и премахнаха пенсионната възраст за военните, а разходите, до които ще доведат тези промени, не бяха отразени в бюджета.

- За 2013 г. размерът на субсидията от централния бюджет за покриване на недостига на средства беше с 92,7 млн. лв. по-малко от предварително заложените. Изчисленията ни показват, че либерализирането на условията за военнослужещите и категорията работници ще увеличат новите пенсионери с около 4000 души. Допълнителните разходи ще са около 12 млн. лв. за цялата 2014 г. Считам, че за бюджета на ДОО, който е с разходи за пенсии над 8 млрд. лв., това е сравнително малка сума и би могла да бъде компенсирана. Не смятам, че има опасност да се увеличи размерът на планирания дефицит в резултат от превишение на разходите за пенсии.

- Защо максималната пенсия се повиши от 1 юли, а максималният осигурителен доход - от Нова година? По закон двата параметъра са свързани.

- Логиката да има такова разминаване е, че всички пенсии се осъвременяват от 1 юли и е справедливо това да важи и за т. нар. таван на пенсиите. Това не се прави за първи път.

- Много хора негодуват, че максималната пенсия ще се увеличи със 70 лв., а за останалите средният ръст ще е много по-нисък. Справедливо ли е това?

- До края на миналата година действаше норма, според която от 1 януари трябваше да отпадне таванът за новоотпуснатите пенсии. Ако тя беше влязла в сила, размерът на някои от новоотпуснатите пенсии значително щеше да надхвърля 840 лв., колкото е предвиденият максимален размер от 1 юли. Решението да се ограничават пенсиите също е несправедливо. Темпът на нарастването на максималната пенсия е по-бърз с цел да се намали броят на хората, чиито доходи се ограничават до тавана. След 1 юли около 17 000 души ще получават пенсията си в действителен размер.

- Как си обяснявате ръста на разходите за болнични през 2013 г.?

- Преразходът за 2013 г. е около 39 млн. лв. Това е в резултат на по-големия брой болнични листове и по-високия среден размер на обезщетението. Причините могат да бъдат изведени при по-задълбочен анализ, какъвто в НОИ вече правим. Според мен основният фактор е по-високата заболяемост. Причина са и промените в сроковете, в които болничните листове се представят в НОИ, което ускори изплащането им. Друг фактор е практиката на някои работодатели да решават икономическите си проблеми и невъзможността да плащат заплати чрез излизане на наетите в болнични. Не бих посочил като сериозен фактор за ръста на разходите увеличаването на дела на фалшивите болнични листове. През 2013-а от общо 2,395 млн. болнични листове, НОИ е обжалвал 16 932. От тях 3898 или 23% са отменени. Процентът на отменените листове спрямо приетите е 0,71%.

- През 2013 г. пенсиите за стаж и възраст са намалели, докато инвалидните пенсии се увеличават. Колко решения на лекарските комисии са обжалвани от НОИ и колко решения за отпускане на инвалидна пенсия са отменени?

- Данните потвърждават частично опасенията на част от експертите, че затагането на критериите за отпускане на пенсия за стаж и възраст ще доведе до натиск за получаване на инвалидна пенсия. Приблизително 40% от пенсиите, отпуснати през 2013 г., са инвалидни. През м.г. броят на решенията на ТЕЛК, които дават основание за отпускане на пенсия, са 178 676. От тях медицинските комисии на НОИ са обжалвали 3844, което е малко над 2% от общия брой. Досега НЕЛК се е произнесла по 1258 случая, след което за 153 души е отпаднало основанието за инвалидна пенсия. На някои броят на обжалваните решения ще се стори нисък, но в жалбите си хората с обжалвани експертни решения на ТЕЛК негодуват срещу това. От една страна, от НОИ се очаква да засилва контролните си функции, но, от друга, това води до забавяне на отпускането на инвалидна пенсия в действителен размер на значителна част от лицата.

- Излиза, че големият брой инвалидни пенсии е реално отражение на лошото здравословно състояние на хората.

- По принцип статистиката за инвалидните пенсии може много лесно да се манипулира, защото над 500 000 от тях са социални инвалидни пенсии. Голяма част се плащат като втора пенсия в 25% размер. Те са вид социално подпомагане и нямат връзка с осигурителния принос. Тези пенсии се отпускат на лица, които имат над 70% трайно намалена работоспособност. Финансират се от централния бюджет, но участват в общата статистика. Когато бъдат добавени към броя на инвалидните пенсии за общо заболяване, трудова злополука и професионална болест, стигаме до този стряскащ брой на инвалидните пенсии, който доближава 1 милион.

- Отчетохте икономия на 167 млн. лв. от пенсии през м.г. Какъв ще е резултатът през 2014-а?

- През тази година планираните разходи за пенсии са с около 415 млн. лв. повече спрямо миналата. Причините за това са осъвременяването на пенсиите по швейцарското правило, по-високият размер на новите пенсии и замразяването на условията за стаж и възраст, което ще доведе до 45,5 млн. лв. допълнителни разходи. Смятам, че бюджетът ще се изпълни в рамките на планираното. Не е реалистично да очакваме икономия от разходи за пенсии като през 2013 г.

- Замразяването на възрастта и стажа за пенсия е предвидено само за тази година. Няма ли опасност към края да има наплив от кандидат-пенсионери?

- Възможно е да има подобен ефект. Очакванията ни са, че 2014-а ще бъде по-напрегната в сравнение с предишните две години. Все още нямаме статистика за заявленията за пенсиониране от началото на годината, но впечатленията на служителите в НОИ са, че желаещите да излязат в пенсия са повече от обичайното.

- Европейската комисия препоръчва да се удължава трудовият живот. Колко души са се пенсионирали през 2013 г. с повече от изискваните по закон стаж и възраст?

- 2785 души от пенсионираните се през м. г. са имали стаж и възраст над минималните законови изисквания. Средно мъжете са отложили пенсионирането си 1 година и 5 месеца, а жените - с близо 1 година. Съпоставени с предишни години, данните показват, че броят на лицата, отложили пенсионирането си през 2013 г., е два пъти по-малък спрямо 2012 г. Спрямо 2010-а и 2011 г. спадът е още по-голям. Това показва, че когато се очаква повишаване на критериите за достъп до пенсия, хората предпочитат да упражнят правото си на пенсия и ако имат възможност - да продължат да работят като пенсионери.

✓ Падна единната сметка за приходите

Конституционният съд (КС) е отменил единната сметка за приходите, с която отпадна възможността гражданите и фирмите да посочват кое от задълженията си към данъчните погасяват, а с вноските им автоматично се покриваше най-старото, научи "Труд".

Решението на КС е било взето днес с 8 на два гласа. Против отмяната на въведената по искане на бившия финансов министър Симеон Дянков единна сметка са били само съдиите Румен Ненков и Благовест Пунев. КС е решил казуса в отсъствието на Пламен Киров и Красен Стойчев.

Точните мотиви на съда се очаква да бъдат публикувани утре, но "Труд" научи какви са основните аргументи.

Според КС с единната сметка се създава заплаха за правата на осигурените у нас и се нарушава принципът на правовата държава. Това става, тъй като човек може да внесе пари за пенсия, безработица и болест, а всъщност със сумата да бъдат погасени данъчни задължения. Според КС така се застрашава осигурителната система.

В мотивите си съдът посочвал още, че не може задължението да се плащат данъци да се противопоставя на правото на осигуряване. Ненков и Пунев не били съгласни с тази теза, защото това, че нечий вноски в НОИ не са преведени, не го

прави неосигурен, а е достатъчно работодателят само да е декларирал задължението. Останалите им колеги обаче са били на мнение, че с декларации пенсиите не се плащат, научи "Труд".

Единната сметка в Националната агенция за приходите (НАП) бе въведена с промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в края на 2012 г. С тях бе отменено и задължението на данъчните да разпределят вноските на бизнеса по осигурителните фондове и в здравната каса до края на всеки работен ден (виж мнението на НАП по-долу). Липсата на срок поставя в риск правата на гражданите, е решил единодушно КС и е обявил за противоконституционно отпадането на този текст от кодекса. С решението му той автоматично се връща. Не така лесно е положението с единната сметка. Според юристи, след като КС я е отменил, старата разпоредба, която позволяваше на хората да избират кое от задълженията си погасяват, не придобива отново сила. На нейно място парламентът ще трябва да гласува друг текст.

Данъчните: Имаме готовност за реакция

От Националната агенция за приходите заявиха, че имат готовност за реакция, каквото и да бъде решението на Конституционния съд. Данъчните ще излязат и с официална позиция по решението.

Управляващите ще имат 2-3 седмици, за да предотвратят правния вакуум, който се създава с решението. Толкова ще отнеме влизането му в сила. То трябва да бъде публикувано в "Държавен вестник" след 15 дни и ще произведе ефекта си три дни след това.

Въвеждането на единната сметка в края на 2012 г. бе по настояване на бизнеса, който от години се оплакваше, че харчи по 100 - 150 млн. лв. годишно за банкови такси заради попълване на купища отделни платежни нареждания. Разпоредбата, според която погасяването на задълженията трябва да става по реда на настъпването им, обаче бе допълнителна мярка, която финансовото министерство въведе, за да се облекчи проблемът с натрупаните огромни просрочени задължения на бизнеса и гражданите в НАП.

От началото на 2014 г. единната сметка бе допълнително усъвършенствана, като главницата на дълга вече може да се плаща с предимство, за да не се трупат лихви. Освен това самоосигуряващите се, които до края на м.г. губеха осигурителни права, заради единната сметка вече имат право да платят с предимство осигурителните си вноски. С това на практика основните проблеми с единната сметка бяха решени. Произнасянето на КС обаче връща проблема в началната му точка.

✓ Намалиха таксите, събирани от Агенцията по вписванията

Кабинетът реши да се намалят таксите, събирани от Агенцията по вписванията. Това ще спести над 4 милиона лева на бизнеса и хората. С промени в Тарифата за държавните такси, събирани от агенцията, се намалява значително размерът на голяма част от таксите като мярка за облекчаване на административната тежест.

Предвижда се в резултат на намалението, което е около 22% върху приходите от такси, изчислено на база на дейността на Агенцията за последната година, в бизнеса и гражданите да останат близо 4,1 млн. лв.

Най-голямо намаляване на размера на таксите е предвидено при регистрацията на нови търговци - средно с 31% в сравнение със сега действащите такси. Така например, за дружествата с ограничена отговорност таксата от 160 лв. става 110 лв.

В случай че документите са подадени по електронен път, таксите ще е двойно по-малка.

По-малки такси ще бъдат събирани за действия и услуги по Правилника за вписванията и по Закона за регистър БУЛСТАТ.

Вестник 24 часа

✓ В "средната класа" на трудовия пазар сега е най-добре

Икономиката ни създава работни места за ниския и средния сегмент и по-малко - за висококвалифицирани кадри. Тази и още няколко нови тенденции в развитието на българския пазар на труда регистрира новият доклад на "Индъстри уоч".

Данните сочат нарастване на заплатите в т.нар. средни позиции. Това са работни места, на които може да бъдат наети хора с диплома за висше или специално образование, но самата позиция не изисква от кандидата точно това.

Като рецепционистка в хотел например може да работи момиче, завършило педагогика, филология, с диплома за бакалавър и дори магистър, но управата на хотела не изисква това от нея. Условието са тя да владее английски, да има компютърна грамотност и след две седмици обучение тя влиза в час. В тази група влизат продавачи, търговци, дистрибутори, касиери, чиято дейност не се възползва от потенциала им като висшисти.

За нас, икономистите, този сегмент е много важен, защото представлява 40-45 на сто от всички работни места. Оказва се, че е най-големият работодател.

Около 30% в икономиката ни са нискоквалифицираните работни места. Максимум 25-30 на сто са мениджърите и позициите, които изискват дълбоко специализирано знание - например инженери, лекари, химици, технолози. Оказва се, че те са малцинство на трудовия пазар.

Много хора казват, че у нас имаме много квалифицирана и евтина работна ръка. Но истината е, че работодателят всъщност търси не толкова квалифициран труд, колкото адекватен трудов ресурс, който бързо да използва за неговата фабрика, колцентър или каквото отваря.

Географско разпределение

Наблюдава се значителен ръст на заплатите за средни позиции в столицата, където те стигат 1000 лв. след данъци и осигуровки. Преди това увеличаване на заплащането в София и заплащането в големите градове за едни и същи позиции вървяха ръка за ръка. Последните месеци от 2013 г. обаче не потвърдиха тази тенденция.

Това означава, че ако откриете супермаркет в София и търсите касиерки, ще изпитате затруднения да назначите шест души на две смени за по 800 лв. Същото важи, ако сте туристическа агенция и искате да наемете 4-има служители да работят на гише срещу 750 лв.

Шансовете да намерите кандидати за тези пари във Варна са по-добри, а в Пловдив заплащането за такива позиции гравитира около 600-700 лв.

Явно София вече "дърпа" пред останалите големи градове по заплащане в средния сегмент. Тенденцията е знак, че хората стават по-мобилни - например завършващ в Бургас, но намиращ работа за добри, според теб пари в София. Работодателите трябва да имат предвид това.

Друга интересна тенденция е ръстът на заплащането при нискоквалифицирания труд. Там средните заплати в големите градове варират между 470 и 640 лв. на месец след данъци и осигуровки. Новото е, че малките градове догонват големите, при това не в средни величини. Измерваме заплащането така: колко ще ви струва да назначите нови 10 работници на поточна линия или да бъркат бетон в строителството. И виждаме, че 2 г. подред, от средата на 2011 г. до първото полугодие на 2013 г., този разход за работодателя не се променяше чувствително. Последните ни данни обаче показват ръст на заплащането в този сегмент, особено в градовете извън София.

Няколко са обясненията на тази тенденция. Едното е в по-голямата мобилност и гъвкавост на хората в търсенето на работа. Има такива, които се трудят само сезонно - примерно заминават за Гърция да берат мандарини.

Другото е, че нискоквалифицираните работници са станали много по-взискателни към работодателя - ако той не им даде заплащане, което желаят, се насочват към друго място.

Следващият важен фактор е, че самите работодатели нямат особено голям избор, когато искат да назначат някого на нискоквалифицирана позиция.

Проблемът с трайно безработните

Да речем, сте чужд инвеститор и искате да разкриете работни места у нас, като имате информация, че у нас безработните са примерно 400 хиляди. Но ще се сблъскате със следната трудност - няма как да назначите част от тях дори формално, защото много в тази група нямат диплома за завършен 8-и клас.

Проблем ще е и ако тръгнете да откривате например 400 нови работни места в малък град. Трайно безработните няма да се явят на интервю за работа, а онези, които бихте извикали на интервю, вече карат баничарки и разнасят кока-кола и тоалетна хартия до магазините по селата. И те няма да се явят, защото получават вече някакви добри пари за техните стандарти и трудно ще рискуват да ги загубят на фона на всеобщата безработица. В този смисъл откриваме проблем не само за безработните, но и за работодателя, който се опитва да разкрие работни места. Проблемът тук е в липсата на основни квалификации и в отпадането от училище преди 8-и клас.

Допълнителен проблем е, че повечето от онези, на които дори предлагаш повече пари, през лятото напускат, защото заминават на гурбет.

Подобна е ситуацията и в средния сегмент, където част от служителите в аутсорсинг компании и колцентрове не се съгласяват да останат на целогодишна заетост във Варна например заради сезонна заетост.

Според данните броят на трудовите договори през последната година се е свил с около 32 хиляди работни позиции. Намалването им е концентрирано в преработващата промишленост, търговията и строителството. Заедно с това с около 10 хил. работни места

се е увеличил секторът на B2B спомагателните дейности - колцентрове за обслужване на клиенти, т.е. всичко, което в модерните времена наричаме аутсорсна индустрия. В нейните редици са средноголеми работодатели, като в този сектор работят около 20 000 души (само в София са около 16 000). Очевидно това е секторът, който осезаемо създава работни места.

На този фон да погледнем активизирането на политиката по доходите, която включва увеличаване на минималната работна заплата - така работодателите да се принуждават да осигуряват своите подчинени на по-високи доходи.

Истината е, че ако един работодател не може да изкара тези пари от производителност, няма как да ги даде на хората. През последната година политиката по увеличаване на минималните осигурителни прагове по-скоро пречи, отколкото помага на създаването на нова заетост.

✓ Драгомир Стойнев: Има инвестиции около София, правим и завод в Плевен

Скоро ще има първа копка на завод в Плевен. Има и много инвестиции около София. Това каза пред журналисти министърът на енергетика и икономиката Драгомир Стойнев.

„Интересът към България е голям и за нас е важно, тя да е интерес за големите инвеститори. Най-важното за инвеститорите е предвидимост и ние показваме, че сме предвидими. Ние не сменяме решението от днес за утре. Това, което го казахме, го изпълняваме", каза Стойнев.

По думите му - оттук нататък политиката на държавата не трябва да бъде изцяло към банките и банковия сектор.

Реалната икономика създава работни места. Когато в икономиката се създаде едно работно място, то въвлича със себе си и още работни места в други сектори. За нас е важно, да променим закона за насърчаване на инвестиции и да бъде много по-прагматичен, т.е. да бъде по-достъпен и по-улеснен, по-разбираем, с по-малко бюрократични инициативи. Този, който инвестира в България, трябва да знае, че това става много бързо и има администрация, която не пречи", каза Стойнев.

✓ Орешарски: Засега няма да има актуализация на бюджета

„Дали ще има актуализация на бюджета, мога да отговоря след лятната ваканция, когато отчитаме степените на изпълнението му. Сега със степен на условност мога да кажа, че такава не се предвижда.”

Това заяви премиерът Пламен Орешарски в парламента. И допълни, че е доволен от работата на митниците и Националната агенция за приходите.

Амбицията му е през тази година събираемостта им да стигне тази от 2008 г., когато постиженията им били над средното за ЕС равнище.

Орешарски потвърди, че е уволнен зам.-шефът на митниците Румен Данев, чийто ресор бе разузнаване и контрол. Той бе назначен на 9 януари.

Орешарски обясни, че получил информация, която е неблагоприятна за Данев.

Да се учреди един орган, който да координира усилията на всички институции в борбата с корупцията - това обмисля премиерът по повод критиките в евродоклада.

Финансовият министър Петър Чобанов пък заяви вчера, че няма да има нужда от актуализация на бюджета при нормални условия за икономиката.

И допълни, че е наредил на Националната агенция за приходите да извърши 20% съкращения в централната администрация и освободеният ресурс да бъде насочен към засилване на контролните функции на агенцията. Целта е повишаване на събираемостта.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Бизнес активността в еврозоната се ускорява

Подобрението в сектора на услугите продължава да изостава от това в индустрията

Бизнес активността в еврозоната е достигнала най-високите си нива от две години и половина през януари, като силният ръст при производителите компенсирал по-умереното подобрение в сектора на услугите. Съставният индекс на мениджърските поръчки (PMI) в еврозоната е нараснал до 52.9 пункта през първия месец на годината спрямо 52.1 през декември. Толкова високо ниво не е отчитано от юни 2011 г., като показателят вече се задържа значително под 50 пункта, които разделят свиването от растежа. Финалните данни за индекса са обаче малко по-ниски от предварителните, публикувани в края на януари.

Цялостно възстановяване

Според фирмата, изготвяща проучването - Markit, данните показват, че възстановяването във валутния съюз има широка основа. Най-голямата икономика в региона Германия отново е водещ фактор за подобрението, което е подсилено от силните данни от периферните държави и сигналите за стабилизация във Франция. "PMI индексът се оказа малко по-нисък от първоначалните оценки, но въпреки това сигнализира за много окуражителен старт на годината. Основното притеснение е, че възстановяването все още е твърде зависимо от производствения сектор. Макар услугите също да се връщат към растеж, бавният темп на разрастване отразява все още потиснатото вътрешно потребление", обяснява главният икономист на Markit Крис Уилямсън.

Отделният PMI индекс на сектора на услугите, който съставлява по-голямата част от икономиката на еврозоната, е нараснал до четиримесечен връх от 51.6 пункта през януари. Това представлява повишение спрямо 51 пункта, отчетени през декември, но също е под предварителните оценки. В началото на седмицата бяха публикувани данните за индекса на производствения сектор, който е достигнал най-високите си нива от средата на 2011 г.

Икономически растеж

При фирмите от сектора на услугите се наблюдава забавяне на новите поръчки в първия месец на годината. Съответният индекс е спаднал до 50.8 пункта спрямо 51.4 през декември. Въпреки тази негативна нотка Уилямсън коментира, че остава положително настроен за сектора. Той отбелязва, че ако PMI индексите продължат да се подобряват през следващите месеци, това ще позволи повишаване на прогнозите за икономическия растеж през 2014 г. Подобрението започва да се усеща и на трудовия пазар, като фирмите задържат броя на служителите си вече втори месец, след като две години правеха съкращения. Безработицата в региона обаче все още остава на рекордните нива от 12%.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Стажантите с трудов договор в новия трудов кодекс

София. Всички стажанти ще работят на трудов договор, ако бъдат приети промени в Кодекса на труда, които ще бъдат гласувани на първо четене в парламента. Според едно от предложенията, стажуващите ще работят с наставник и ще се ползват със същите права пред работодателя, както и работещите на трудов договор.

Депутатите ще разгледат три варианта за промени в Кодекса на труда – на ГЕРБ, на "Атака" и на Министерски съвет.

В законопроекта на правителството е заложена и възможността работникът да прекъсва трудовия си договор чрез онлайн заявление или с писмо до инспекцията по труда, но само в случаите, в които работодателят не може да бъде открит.

✓ Въвеждат нови правила в онлайн търговията

София. Потребителите, които пазаруват по интернет или участват в он-лайн търгове, ще получат повече права, ако бъде приет нов законопроект, който депутатите ще гласуват на първо четене днес.

Законопроектът предвижда клиентите да могат да връщат стоки и да се отказват от услуги до 14 дни след сключването на договор от разстояние. Изключение правят услугите, които са изпълнени веднага след сделката, стоките с малък срок на годност, с нарушена опаковка или тези, които не могат да се ползват повторно след връщането им.

Също така търговците ще бъдат задължени да поставят на видно място в офертите си проектодоговорна информация, в която да указват по какъв начин потребителят може да се откаже от сделката. Забранява се и сключването на договори по телефона без подпис или писмено съгласие от страна на потребителя.

Законопроектът урежда и регулирането на бързите кредити – за такива ще се смятат суми до 400 лева.

✓ Брюксел на червено, отлага европарите

Брюксел свърши парите. Затова Европейската комисия ще забави финансовите инжекции, предвидени за страната ни по новите оперативни програми. Милардите трябваше да се договарят от началото на тази година. Реално обаче те ще започнат да се разпределят едва през 2015 г., събщи наш източник от Брюксел.

Бюджетът на ЕС ще излезе на червено, ако плати едновременно остатъка от средствата за стария програмен период, както и новите договори. 7 млрд. евро трябва да получи страната ни тази и следващата година за вече одобрени проекти. За да се измъкне от ситуацията, ЕК е поискала България да представи коригиран вариант на програмите. Формалният мотив е промяна на определението за голям европроект - от 50 на 75 млн. евро.

✓ Инвестиционна програма финансира над 400 проекта

София. 392 проекта на общините и 13 на министерства ще бъдат финансирани по първата публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“. От правителството бяха утвърдени общините и министерствата, отговорни за реализирането им, както и разпределението на публичните средства по програмата, предаде пресслужбата на Министерски съвет.

С постановлението си правителството гарантира прозрачното разходване на средствата по инвестиционната програма, които са насочени към постигане на икономически растеж, устойчиво развитие на регионите, повишаване на конкурентоспособността на икономиката и създаване на възможност за генериране на заетост и доходи. Проектите и програмите ще се реализират в сферата на здравеопазването, образованието, спорта, околната среда, ВиК и други свързани с околната среда дейности, транспорт, инфраструктура, благоустройство на малките населени места, усъвършенстване на информационните системи, кадастъра, имотния регистър, проектиране и реконструкция на обществени и други публични сгради и др.

Междуведомственият съвет за оценяване, приоритизиране и подбор на проекти и програмни предложения за изпълнение на целите на Публичната инвестиционна програма разгледа над 1100 проектни предложения на общините, от които са удовлетворени 392. Допълнително, по реда на ПМС №4/2014 в Министерството на финансите постъпиха 16 апликационни форми от министерства, от които са удовлетворени 13. Програмите на централната администрация са в синхрон с одобрените общински проекти за постигане на осезаемо за хората развитие.

С постановлението се определя одобрените проекти да получат авансово 30% от сумата на проекта, а последващите плащания да се извършат на база на представени разходооправдателни документи от бенефициентите. Предвидена е възможност за прекратяване на финансирането на даден проект, както и за пренасочване на икономията от средства, постигната при обществените поръчки, към други проекти/програми, които ще бъдат определени с решение на Министерския съвет.

[Вестник Сега](#)

✓ Съдът прати единната данъчна сметка в историята

Решението касае всички фирми и стотици хиляди данъкоплатци и поставя в патова ситуация НАП и парламента

Конституционният съд отмени като противоконституционни ключови законови текстове, с които бе въведена единната сметка. Според съдиите е недопустимо дължимите данъци и осигуровки да се превеждат накуп и с пари за осигуровки да се покриват по-стари по дата задължения за данъци. Противоконституционно е и неритмичното превеждане на осигурителните вноски от Националната агенция по приходите (НАП) към здравната каса и НОИ, при което липсва яснота за постъпленията. Решението на КС засяга всички фирми и стотици хиляди данъкоплатци, които се самоосигуряват, и поставя в патова ситуация НАП и парламента.

Единната сметка бе въведена с промени в Данъчно-процесуалния кодекс (ДОПК) в края на 2012 г. Тогава бяха премахнати отделните сметки за плащане на данъци и на осигуровки и бе въведен принципът всяка новопостъпила сума да покрива най-старото задължение. Така стана възможно вноски за пенсии или за здраве автоматично да отиват за погасяване на данъци, а данъкоплатецът бе лишен от правото да решава кое свое задължение да покрива с предимство. Заради единната сметка и необходимостта за допълнително обработване на получената накуп информация за вида на преведените суми от ДОПК отпадна и задължението на НАП всеки ден да превежда платените осигуровки към НЗОК, НОИ и фонда "Гарантирани вземания на работниците и служителите".

Според КС налице е посягане на основни конституционни права и нарушаване на принципа на правовата държава. "Задълженията за данъци и за осигуровки имат различен правен характер. От данъчните постъпления се финансират дейности, които по закон се покриват от държавния бюджет. Срещу задълженията за социално и здравно осигуряване стоят права, които са конституционно гарантирани на задължените лица", изтъкват съдиите. Според тях тези плащания не бива да се смесват, а възможността за автоматично прехвърляне на осигурителни вноски за покриване на по-стари по дата данъчни задължения застрашава гарантираното в конституцията право на здравно и обществено осигуряване. Тези аргументи са приети единодушно от присъствалите на заседанието 10 съдии. Със сходни мотиви, но с 2 особени мнения, КС отхвърля и текста, с който се отменя ежедневното превеждане на постъпилите целеви осигуровки по подсметките на различните осигурителни фондове.

Решението на КС изправя пред патова ситуация НАП и парламента, показва проверка на "Сега". При отмяна на законови текстове като противоконституционни обикновено следва автоматично възстановяване на предишните правила. Но в конкретния случай положението е много сложно, тъй като междуременно бяха направени и други законови промени, свързани с единната сметка, а те не са атакувани в съда и на практика си остават в сила. В ДОПК например бе прокарана поправка, според която постъпилите суми първо погасяват главницата, така че да се спре трупането на лихви по нея. Заради единната сметка бяха коригирани също Законът за здравно осигуряване и Кодексът за социално осигуряване, с нея е свързан и даденият преходен срок до края на 2014 г. за отписване на задължения с изтекла давност, натрупани преди 2008 г.

Сега не е ясно дали след решението на Конституционния съд управляващите ще възстановят изцяло стария ред за плащане на данъци и осигуровки, или ще има и новости. От финансовото министерство и НАП отказаха всякакъв коментар, преди да са се запознали детайлно с мотивите за отмяна на текстовете. Така не е ясно нито какви стъпки ще предприемат изпълнителната и законодателната власт, нито какви главоболия ще причини поредната смяна на правилата на фирмите и техните счетоводители. При промяна в реда на плащане на данъци и осигуровки вероятно ще се наложат промени и в софтуера на НАП и на счетоводните къщи.

Ситуацията е критична и заради липсата на време. По закон решенията на КС се обнародват в "Държавен вестник" в 15-дневен срок от приемането им и влизат в сила 3 дни след това. Така се дава период от максимум 18 дни, през който трябва да бъдат задействани и приети необходимите поправки в законите.

"Имаме готовност за бързи законодателни промени. Готов съм да свикам извънредно заседание на комисията за бюджет и финанси и това да бъде първа точка в заседанието на НС следващата сряда, говорил съм с председателя на парламента", обясни шефът на бюджетната комисия в НС Йордан Цонев. Правилникът на НС позволява съкратени срокове за внасяне на предложения за второ четене, а по изключение при липса на предложения двете четения може да са в рамките на едно и също заседание. Самото решение на КС по делото отне 1 година, а като страни по него бяха конституирани общо 20 организации и институции. Въпреки риска за обявяване на текстовете за противоконституционни м.г. финансовото министерство не се престаши да ги отмени.

ЕФЕКТ

Основният аргумент за въвеждането на единната сметка бе намаляване на административната тежест и разходите на бизнеса за банкови такси при плащането на публични задължения. Тези съображения за целесъобразност обаче не могат да служат като основание за ограничаване на конституционни права дори на един отделен гражданин, изтъкват от КС. Съдът признава, че законодателят се е постарал при самоосигуряващите се да не се стигне до реална загуба на здравни и осигурителни права, но това не променя противоконституционността на новите разпоредби. Няма обобщени данни колко точно си е спестил бизнесът от такси, но ефектът от единната сметка по облекчаване на самата администрация при събирането на стари задължения е безспорен. Само за първите три месеца на 2013 г. НАП отчете, че с автоматично пренасочване на новопостъпили плащания са били погасени 160 млн. лв. стари задължения.

✓ Европа ще забави развитието си, прогнозира експерти

Икономически ЕС ще продължи да расте, но ще губи част от относителната си тежест в световната икономика. Това показва дългосрочната прогноза за ЕС, изготвена от работна група в Еврокомисията. Тя бе представена вчера в Европарламента пред парламентарната група "Форсайт" и студенти от 2 европейски университета. Прогнозата е до 2030 г. и ще бъде публикувана преди началото на кампанията за европейските избори. Ако днес в Съюза се създава около 25% от световния БВП, до 2030 г. този дял може да намалее до 15-16%, съобщи в блога си евродепутатът Ивайло Калфин, който е член на групата "Форсайт". Това ще стане основно за сметка на нарастването на азиатските икономики. В Азия населението ще расте бързо, ще бъде младо и ще осигури динамичен икономически растеж. От своя страна, Европа ще застарява. На свой ред, САЩ ще се развиват със собствени енергийни ресурси. В световен мащаб средната класа ще се разшири и много хора ще излязат от бедността, най-вече в Азия, Латинска Америка и Африка.

Прогнозата съдържа 10 препоръки, за да избегне ЕС спада на тежестта си - да развива икономика на предлагането, най-вече технологиите и иновациите, да намали стойността на здравните услуги и на образованието, да даде възможност на застаряващото население да е полезно в създаването на икономическа стойност, да привлече перспективни имигранти от трети страни, да засили солидарността, да пази и отстоява мира, да потърси споразумения с основните си партньори, надхвърлящи търговското сътрудничество, и да наблегне на образование, което да е съобразено с нуждите на пазара.

investor.bg

✓ Бобева: Малкият бизнес се нуждае от подкрепата на правителството и обществото

В основата на устойчивото развитие са малките фирми, иновациите и макроикономическата стабилност, посочи вицепремиерът на форум в Истанбул

„На принципа „Твърде голям, за да фалира“, обикновено правителствата се ангажират с големите в бизнеса, докато секторът на малките и средните предприятия е оставен на собствените си способности за оцеляване“, отбеляза българският вицепремиер Даниела Бобева в речта си през 17-тата Евроазиатска икономическа среща на върха в Истанбул.

Форумът е посветен на устойчивото развитие и промените в местното управление, съобщи правителствената пресслужба. Бобева коментира, че предприемаческият дух трябва да бъде насърчен и да получи подкрепата и от правителството, и от обществото. Правителствената подкрепа може да бъде изразена чрез строги правила срещу монополите и за защита на конкуренцията, балансирана енергетика, ниски данъци и споделени отговорности.

Финансовата система трябва да бъде стабилна, коректна и отзивчива към нуждите на реалния сектор, отбелязва още вицепремиерът.

Фактор за устойчивото развитие са и стабилните макроикономически резултати – за България те са обнадеждаващи. Страната ни запазва макроикономическата стабилност, най-ниското ниво на облагане в ЕС, най-ниско ниво на публичен дълг и по-малко от 2% бюджетен дефицит, коментира още Бобева. Има тенденция към намаляването на безработицата и увеличаването на социалната подкрепа за уязвимите слоеве от населението.

Една от предпоставките за ръст на безработицата Бобева посочи лошото качество на образователната система и разминаването между образованието и търсенето на пазара на труда. Тя коментира, че предизвикателството за България е високото ниво на необхванатите от образователната система деца, големият процент на отпадащи от училище, както и големият брой ученици, които избират да следват в чужбина. В последствие те се превръщат в емигранти, категорична беше Бобева.

За икономиката на бъдещето ще спомогнат иновациите, в които страната ни изостава. Трансграничното сътрудничество в областта на образованието и науката не е на добро ниво, но пък е положителна тенденция за отдалечаване на броя на студентите от съседните държави, избрали да следват в България.

„По-голям дял от brutния вътрешен продукт (БВП), изразходван за образование и иновации, няма автоматично да ни доведе до икономика на бъдещето. Новата икономика ще бъде създадена чрез ефективното и целево ползване на публични и частни средства за образование”, допълни още вицепремиерът в Истанбул.

Списание Мениджър

✓ Какви реформи у нас ще подкрепи Световната банка през 2014 г.

Околна среда, транспорт, хидромелиорации и здравеопазване са сферите, в които експертите на Световна банка ще подкрепят реформите в България. Правителството одобри плана за действие за 2014 г., включващ мерките и интервенциите на експертите от Световна банка по оперативните програми, съфинансирани от Кохезионния и структурните фондове, както и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Експертизата на консултантите от Световна банка през 2014 г. ще бъде насочена, както и през миналата година, към секторите:

- „Околна среда” (при изготвянето на отраслова стратегия за ВиК, преглед на публичните разходи при предоставянето на ВиК услуги, преглед на действащата регулаторна рамка, изготвяне на програма за подобряване на ефективността в отрасъла и др.);
  - „Транспорт” (преглед на стратегията за пътния сектор, разработване на стратегически бизнес план, план за действие за безопасността по пътищата 2013-2020 и др.);
  - „Хидромелиорации” (формулиране на проект на обща стратегия за хидромелиорациите и защита от вредното въздействие на водите, разработване на водещи проекти за управление на хидромелиорациите в селските райони и др.).
- Изцяло нова сфера е здравеопазването. Експертизата на Световна банка ще се съсредоточи върху диагностика на финансирането на здравната система и ефективност на изразходваните ресурси.